

GUIA TEMÀTICA

A R Q U I T E C T E S

BIBLIOTECA ETSAB

GENER 2021

Ricardo Bofill (1939-2021)

SUMARI

In memoriam.....	2
Llibres	3
Articles de revistes a UPCommons.....	5
Vídeos.....	5
Altres	6
Guies temàtiques relacionades.....	7

La present guia ha estat elaborada amb motiu de la [investidura Honoris Causa a la UPC de l'arquitecte Ricardo Bofill](#). En ella destaquem llibres i altres documents que es poden trobar a les biblioteques de la UPC.

Per ampliar la informació a articles de revista, es recomana fer la cerca amb les paraules *Ricardo Bofill* als següents catàlegs i bases de dades:

- [CCUC \(Catàleg Col·lectiu Universitats Catalanes\)](#)
- [RIBA Online Catalogue](#)
- [Avery Index to Architectural Periodicals](#)

Recomanem consultar la guia [Com buscar informació a les revistes d'arquitectura, construcció i urbanisme: Bases de dades](#). Barcelona: Biblioteca ETSAB, 2019 per a conèixer l'ús de les bases de dades.

In memoriam

Arrel de la mort de Ricardo Bofill el 14 de gener del 2021, us oferim un recull d'algunes notícies publicades als diaris:

El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya lloca la muerte de Bofill: "Será siempre un referente". [Consulta: 17 gener 2021]. Disponible a: <https://www.europapress.es/catalunya/noticia-collegi-darquitectes-catalunya-llora-muerte-bofill-sera-siempre-referente-20220114154032.html>

El món polític, cultural, universitari i de l'arquitectura plora la mort de Ricardo Bofill.
[Consulta: 17 gener 2021]. Disponible a:
<https://www.larepublica.cat/minut-a-minut/el-mon-politic-cultural-universitari-i-de-larquitectura-plora-la-mort-de-ricardo-bofill/>

CAPELLA, Juli. *El arquitecto nómada.* [Consulta: 17 gener 2021]. Disponible a:
<https://www.elperiodico.com/es/entre-todos/20220114/ricardo-bofill-arquitecto-nomada-13100023>

RIBAS, Antoni. *10 obras emblemáticas de Ricard Bofill.* [Consulta: 17 gener 2021].
Disponible a:
https://es.ara.cat/cultura/10-obras-emblematicas-ricardo-bofill_1_4241243.html

RIBAS, Antoni. *Mor per covid Ricardo Bofill, el "nòmada" de l'arquitectura catalana.*
[Consulta: 17 gener 2021]. Disponible a:
https://www.ara.cat/cultura/mor-als-82-anys-ricardo-bofill-nomada-larquitectura-catalana_1_4240188.html

SOLAGUREN-BEASCOA, Félix. *Estimat Ricardo.* [Consulta: 17 gener 2021]. Disponible a:
https://www.ara.cat/opinio/estimat-ricardo_1_4240853.html

TUSQUETS, Òscar. *Así era Ricardo.* [Consulta: 17 gener 2021]. Disponible a:
<https://www.lavanguardia.com/opinion/20220114/7988431/asi-ricardo.html>

Llibres

ALEGRE, Nacho, fotògraf. *La Fábrica : Ricardo Bofill.* Barcelona : Apartamento Publishing, November 2018. ISBN 9788409057535.

Antiqone 1980-1989 : conference du presses du 12 janvier. [S.l.] : Ville de Montpellier, [1987?].

BOFILL, Ricardo. *Espaces d'une vie.* Paris : Odile Jacob, cop. 1989. ISBN 2738100643.

BOFILL, Ricardo. *Espacio y vida.* Barcelona : Tusquets, 1990. ISBN 8472231658.

BOFILL, Ricardo. *La Arquitectura de un Hombre.* [Madrid] : Grech, [1984]. ISBN 8475970087.

BOFILL, Ricardo. *La Ciudad del arquitecto.* Barcelona : Galaxia Gutemberg : Círculo de Lectores, cop. 1998. ISBN 8481091901.

BOFILL, Ricardo. [L'Architecture d'un Homme](#). [Paris] : Arthaud, [1978]. ISBN 270030201X.

BOFILL, Ricardo. [Ricardo Bofill : taller de arquitectura : edificios y proyectos 1960-1985](#). Barcelona : Gustavo Gili, 1988. ISBN 8425213304.

BOFILL, Ricardo. [Ricardo Bofill : taller de Arquitectura](#). New York : Rizzoli, [1985]. ISBN 0847806014.

BOFILL, Ricardo. [Ricardo Bofill : taller de arquitectura. El dibujo de la ciudad. Industria y clasicismo](#). Barcelona : G. Gili, 1984. ISBN 8425211743.

BOFILL, Ricardo. [Ricardo Bofill : taller de Arquitectura](#). Tokyo : ADA, 1985. ISBN 871404072.

BOFILL, Ricardo. [Ricardo Bofill : taller de arquitectura](#). Bologna : Zanichelli, 1994. ISBN 9788808092328.

CRUELLS, Bartomeu. [Ricardo Bofill](#). Barcelona : Gustavo Gili, 1998. ISBN 8425214998.

[El Jardí del Turia : metamorfosi della città tra natura e cultura, un esempio spagnolo / Ricardo Bofill, taller de arquitectura](#). Roma : Clear, [1983?].

GAGO VAQUERO, José Luis. [3 aeropuertos españoles : Bofill-Barcelona, Moneo-Sevilla, Calatrava-Bilbao](#) / José Luis Gago Vaquero ; [traducciones, inglés, Kathy Gramling ; catalán, Jordi Curell ; euskera, Iñaki Albizu]. [Madrid] : Aena, 1999. ISBN 8495135388.

GILI, Gustavo. Walden 7. A: *Edificios Modulares*. Barcelona: Grupo PAB Departamento de Proyectos Arquitectónicos, 2011, p. 98-107.

[Accés al text](#)

[Guia temàtica Biblioteca ETSAB : Edifici d'habitatges \(Taller d'Arquitectura Bofill\)](#). [Barcelona] : Biblioteca ETSAB, 2020.

[Accés al text](#)

HUART, Annabelle d'. [Ricardo Bofill : Taller de arquitectura](#). Milan ; Paris : Electa Moniteur, 1989. ISBN 2866530594.

[La Città senza fine : il disegno di Parigi / a cura di Marco Gaiani ; con scritti di Ricardo Bofill ... \[et al.\]](#). Milano : Alinea, 1995. ISBN 8881250195.

[Ricardo Bofill : taller de arquitectura : architecture in the era of local culture and international experience](#). Barcelona : Ricardo Bofill, 2009.

Ricardo Bofill, Taller de Arquitectura. [Edifici Vela = Edificio Vela = Vela building : Ricardo Bofill Taller d'Arquitectura](#). Barcelona : Editorial Mediúscula, 2010. ISBN 9788496928060.

[Ricardo Bofill : visions of architecture](#). Berlin : Gestalten, 2019. ISBN 9783899559408.

SOLÉ I UBEDA, Josep Lluís; AMIGÓ; Jordi. [Walden 7 i mig](#). Sant Just Desvern : L'Ajuntament, DL 1995.

[Taller de arquitectura : Ricardo Bofill, Anna Bofill, Salvador Clotas, Peter Hodgkinson, Manolo Nunez Yanowsky, José Agustín Goytisoló](#). [s.l.] : [s.n.], [s.a.].

[Who is the architect](#). Seoul : DAMDI, 2014. ISBN 9788968010231.

Inclou: Ricardo Bofill Taller de Arquitectura, Spain

Articles de revistes a UPCommons

ÁLVAREZ ARCE, R. et al. De la Factoría Sansón a la Fábrica. La casa estudio de Ricardo Bofill o como habitar una ruina. [ACE: Architecture, City and Environment](#), 16(48), 10628, 2022

[Accés a l'article](#)

Proyecto de un sector del nuevo barrio residencial y financiero de Bab Al-Sheikh (1982 y 1987). Ricardo Bofill Taller de Arquitectura. A: [DC. Revista de crítica arquitectónica](#), 2008, núm. Ciudad del Espejismo: Bagdad, de Wright a Venturi. P. 223-226.

[Accés a l'article](#)

Proyecto para el concurso de la Mezquita Nacional de Bagdad (1982). Ricardo Bofill Taller de Arquitectura. A: [DC. Revista de crítica arquitectónica](#), 2008, núm. Ciudad del Espejismo: Bagdad, de Wright a Venturi. P. 227-230.

[Accés a l'article](#)

Vídeos

[Arquitecturas 4 = Architectures 4 = Architectures 4](#). Barcelona: Editrama, DL 2009. ISBN 8435049116047.

Conté: La villa Barbaro de Maser : Andrea Palladio / un film de Stan Neumann ; presentación y comentarios de Ricardo Bofill

BOFILL, Ricardo. *Tres Turons: presentació de curs "Habitatge i Ciutat": Lliçó inaugural curs 2019/2020*. Barcelona: ETSAB, 2019.

Presentació: Pere Joan Ravetllat.

[Accés al vídeo](#)

BOSCH, Xavier. [Ricardo Bofill](#). Sant Joan Despí : Televisió de Catalunya, cop. 1993

FAURA, Ramon. Ricardo Bofill en Madrid: la Ciudad en el Espacio (1970).
Presentació Josep Maria Rovira

PORTABELLA, Pere. [Art a Catalunya](#). Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2004. ISBN 8439365365.

Comentaris de: Antoni Tàpies, Ricard Bofill, Susana Solano i Pere Gimferrer.

[Ricardo Bofill](#), Barcelona: Fundación Caja de Arquitectos, DL 2015. ISBN 8437009411360.

Entrevista y libreto a cargo del arquitecto Luis Fernández-Galiano.

ROS, Jordi; ROEL, Pablo; BAGET; Pau Genís. *Barcelona 60's. Bofill | Bonet | Coderch*.
Barcelona: ETSAB, 2018

Conferència per l'assignatura Habitatge i Ciutat, Projectes 3r curs coordinada per Pere Joan Ravetllat, Departament de Projectes Arquitectònics ETSAB.

[Accés al vídeo](#)

SOLÉ, Felip. [Enric Miralles: fascinació per l'arquitectura](#). Sant Joan Despí: Televisió de Catalunya, cop. 2001.

Es parla sobre l'arquitecte i la seva obra (especialment el Mercat de Santa Caterina). S'intercalen entrevistes amb Benedetta Tagliabue, Òscar Tusquets, Ricard Bofill..

[Une ville, un architecte : 25 villes du monde vues par de grands architectes /](#)

conception éditoriale: Catherine Terzieff, Frédéric Cognac,
Renaud de la Noue (architecture), Éric Janin (géographie). [París] : SCÉRÉN-CNDP,
[2005]. ISBN 2240015993. ISBN 9782240015990.

Inclou: Barcelona / Ricardo Bofill.

Altres

BARANDELA, Claudio; GARRIDO, Francisco Javier; GONZÁLEZ, Pedro A.; ROYES, Leandro. [Estudio secuencial constructivo y seguimiento de obra de la terminal internacional del aeropuerto de Barcelona basado en el proyecto original de la unión temporal de empresas INIECSA i Ricardo Bofill Taller de Arquitectura /](#)
Projecte final de carrera-Universitat Politècnica de Catalunya. Escola universitària Politècnica de Barcelona, 1993

Guies temàtiques relacionades

Guia temàtica Biblioteca ETSAB: Walden 7 (Taller d'Arquitectura)

[Disponible en línia](#)

Guia temàtica Biblioteca ETSAB: Edifici d'habitatges, C/ Nicaragua, 99, Barcelona (Taller d'Arquitectura Bofill)

[Disponible en línia](#)

Guia temàtica Biblioteca ETSAB: Edifici d'habitatges C/ de Johann Sebastian Bach, 28 (Taller d'Arquitectura Bofill)

[Disponible en línia](#)